

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Jaroslava Hubáčka a soudců JUDr. Elišky Cihlářové a JUDr. Karla Šimky v právní věci žalobce: **Ing. B. B.**, zastoupen JUDr. Zdeňkem Vlčkem, advokátem se sídlem Na Roudné 18, Plzeň, proti žalovanému: **Finanční úřad v Domažlicích**, se sídlem Msgr. B. Staška 265, Domažlice, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 1. 2011, č. j. 57 Af 65/2010 – 48,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení.

III. Ustanovenému zástupci stěžovatele – advokátovi JUDr. Zdeňku Vlčkovi – **se určuje** na odměně za zastupování a na náhradě hotových výdajů částka 2880 Kč, která mu bude zaplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

Včas podanou kasační stížností se žalobce Ing. B. B. domáhá u Nejvyššího správního soudu vydání rozsudku, kterým by bylo zrušeno usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 31. 1. 2011, č. j. 57 Af 65/2010 - 48, a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud v Plzni (dále také „krajský soud“) napadeným usnesením ze dne 31. 1. 2011, č. j. 57 Af 65/2010 – 48, odmítl žalobu Ing. B. B. proti rozhodnutí Finančního úřadu v Domažlicích (dále také „žalovaný“) - platebnímu výměru ze dne 24. 3. 1994, č. j. 33-41/1367/2-94, kterým byla žalobci dodatečně vyměřena daň z přidané hodnoty za zdaňovací období květen až prosinec 1993. Krajský soud dovodil, že v projednávané věci

nejsou dány podmínky řízení. Žalobce především nevyčerpal ve správním řízení řádné opravné prostředky. Rozhodnutím žalovaného ze dne 18. 7. 1994, č. j. 1001/33/1994 bylo zastaveno odvolací řízení ve věci žalobou napadeného platebního výměru, přičemž žalobce byl řádně poučen, že se proti tomuto rozhodnutí může odvolat. Žalobce však rozhodnutí o zastavení odvolacího řízení nenapadl. Krajský soud proto došel k závěru, že žalobce nevyčerpal řádné opravné prostředky v řízení před správním orgánem. Současně došel i k závěru, že je žaloba podána opožděně. Žalobci bylo napadené rozhodnutí doručeno již 28. 3. 1994 a konečné rozhodnutí v této věci (rozhodnutí o zastavení odvolacího řízení) pak bylo žalobci doručeno dne 21. 7. 1994. Lhůta k podání správní žaloby (i podle § 250b odst. 1 o. s. ř.), která činila 2 měsíce od doručení rozhodnutí správního orgánu v posledním stupni tak marně uplynula již dne 21. 9. 1994. Jelikož žalobce podal nyní krajským soudem projednávanou žalobu až dne 30. 12. 2010, stalo se tak zjevně po uplynutí lhůty k podání žaloby. Žaloba proto byla podána i opožděně. Krajský soud tudíž podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 68 písm. a) s. ř. s. podanou žalobu odmítl. Na této skutečnosti nic nemění ani okolnost, že se žalobce svou žalobou domáhal vyslovení nicotnosti napadeného rozhodnutí žalovaného.

Proti tomuto usnesení krajského soudu podal žalobce jako stěžovatel (dále jen „stěžovatel“) kasační stížnost, kterou implicitně opřel o důvody uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) a e) s. ř. s.

Stěžovatel především krajskému soudu vytýká (bod 1), že pokud rozhodl v jeho věci bez nařízení jednání, ačkoliv k takovému postupu nedal ani mlčky souhlas, upřel mu nezadatelné právo, aby jeho věc byla projednána za jeho osobní a aktivní účasti. Správní soud ovšem pochybil i tím (bod 2), pokud rozhodoval o „žalobě proti dodatečnému platebnímu výměru žalovaného č. 2/94 ze dne 24. 3. 1994 č. j. 33-41/1367/2-94“, ačkoliv mu navrhl konstatovat nicotnost tohoto rozhodnutí. Z tohoto důvodu mu bylo upřeno i právo domáhat se rozhodnutí o věci, která byla velmi srozumitelně popsána v žalobě. Správní soud přitom vůbec neobjasnil, proč se nezabýval obsahem podání (žaloby), ale obsahově zcela jinou věcí. Usnesení krajského soudu je proto nepřezkoumatelné pro nedostatečné odůvodnění. V neposlední řadě se dožadoval (bod 3) a nadále i dožaduje rozhodnutí podle současné právní úpravy, která v oblasti správního práva již přímo definuje „nicotnost“ a přikazuje správnímu orgánu o ní konkrétně rozhodnout. Stěžovatel proto navrhuje, aby Nejvyšší správní soud zrušil rozsudek krajského soudu a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaný Finanční úřad v Domažlicích k podané kasační stížnosti uvedl, že se k jejímu obsahu nebude vyjadřovat. Pro úplnost pouze sdělil, že stěžovatel učinil u Finančního ředitelství v Plzni dne 6. 1. 2011 podání ve věci nicotnosti dodatečného platebního výměru č. 2/94 ze dne 24. 3. 1994, č. j. 33-41/1367/2-94. Toto finanční ředitelství pak zaslalo daňovému subjektu v dané věci vyrozumění č. j. 825/11-150-402566, v němž konstatovalo, že neshledalo důvody pro osvědčení neplatnosti napadeného platebního výměru dle § 32 odst. 7 zákona č. 337/1992 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

Nejvyšší správní soud přezkoumal kasační stížností napadené usnesení krajského soudu, při vázanosti rozsahem a důvody, které uplatnil stěžovatel v podané kasační stížnosti (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.) a dospěl k závěru, že kasační stížnost není opodstatněná.

Ze správního spisu vyplývá, že stěžovateli byla na základě provedené daňové kontroly dodatečně vyměřena daň z přidané hodnoty za zdaňovací období květen až prosinec 1993. Stalo se tak proto, že stěžovatel porušil ustanovení § 7 odst. 1 zákona o dani z přidané hodnoty a nepřiznal daň za zdanitelná plnění poskytnutá v tuzemsku, která jsou předmětem daně. Podle ustanovení § 46 odst. 1 a 3 písm. b) zákona o dani z přidané hodnoty, ve znění účinném v rozhodné době, jsou ze služeb poskytovaných daňovým subjektem zahraničním zákazníkům (vlastních nebo nakoupených) považovány za služby osvobozené od daňové povinnosti pouze ty služby, které jsou poskytovány osobě výhradně v souvislosti s jejím podnikáním v zahraničí. Stěžovatel sice uzavíral smlouvy s obchodními partnery v roce 1992 na plnění služeb v roce 1993, ale k uskutečnění zdanitelného plnění došlo podle ustanovení § 9 odst. 1 písm. c) zákona o dani z přidané hodnoty, ve znění účinném v rozhodné době, dnem poskytnutí služeb nebo jejich zaplacením, a to tím dnem, který nastane dříve. Při daňové kontrole, ani v následujícím daňovém řízení nebylo stěžovatelem prokázáno, že poskytnuté služby ve zdaňovacích obdobích roku 1993 byly uhrazeny před účinností zákona o dani z přidané hodnoty. Daň z přidané hodnoty za předmětná zdaňovací období roku 1993 proto byla stěžovateli stanovena dodatečným platebním výměrem Finančního úřadu v Domažlicích č. 2/94 ze dne 24. 3. 1994, č. j. 33-41/1367/2-94. Stěžovatel se proti tomuto rozhodnutí odvolal, jelikož však odvolání neobsahovalo zákonem předepsané náležitosti, byl vyzván k jejich doplnění. Vzhledem ke skutečnosti, že stěžovatel ve stanovené lhůtě náležitosti odvolání nedoplnil, bylo odvolací řízení zastaveno. Rozhodnutí o zastavení řízení ze dne 18. 7. 1994, č. j. 4838/33/1994 bylo stěžovateli doručeno dne 21. 7. 1994. Ohledně předmětného rozhodnutí ze dne 24. 3. 1994 bylo poté provedeno několik dalších daňových řízení (obnova řízení, přezkum), ve kterých rozhodovalo jak Finanční ředitelství v Plzni, tak Ministerstvo financí. Mimo to proběhla i řízení soudní, ale žádný z rozhodujících orgánů však dodatečný platební výměr ze dne 24. 3. 1994, č. j. 33-41/1367/2-94 nezrušil. Naposledy tomu tak bylo rozsudkem krajského soudu ze dne 8. 12. 2006, č. j. 57 Ca 55/2005 - 69, rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 2. 2008, č. j. 7 Afs 42/2007 - 142 a usnesením Ústavního soudu ze dne 25. 9. 2008, sp. zn. II. ÚS 1245/2008. Dne 31. 12. 2010 pak stěžovatel podal u krajského soudu novou správní žalobu proti platebnímu výměru Finančního úřadu v Domažlicích č. 2/94 ze dne 24. 3. 1994, č. j. 33-41/1367/2-94, kterou se po upřesnění domáhal vyslovení nicotnosti tohoto platebního výměru. O této nové žalobě krajský soud rozhodl tak, že ji odmítl podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) a d) s. ř. s. ve spojení s § 68 písm. a) s. ř. s. Proti tomuto usnesení krajského soudu ze dne 31. 1. 2011, č. j. 57 Af 65/2010 - 48, pak směřuje nyní Nejvyšším správním soudem projednávaná kasační stížnost.

Přestože stěžovatel ve své kasační stížnosti explicitně neuvedl důvody podle ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s., které jej vedly k podání kasační stížnosti, je z jeho písemnosti zřejmé, že ve skutečnosti svou stížnost podává z důvodů podřaditelného ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) a e) s. ř. s. Stěžovatel vytýká krajskému soudu, že jeho rozhodnutí je nepřezkoumatelné (stížnostní bod 2) a že řízení, které mu předcházelo je zatíženo jinou vadou řízení před tímto soudem (stížnostní bod 1). Nejvyšší správní soud konstatoval ve svém rozsudku ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. NSS 625/2005, že: *„Je-li kasační stížností napadeno usnesení o odmítnutí žaloby, přicházejí pro stěžovatele v úvahu z povahy věci pouze kasační důvody dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., spočívající v tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu. Pod tento důvod spadá také případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o*

odmítnutí návrhu, a dále vada řízení spočívající v tvrzené zmatečnosti řízení před soudem". K obdobnému závěru došel Nejvyšší správní soud ostatně již dříve, když v rozsudku ze dne 22. 9. 2004, č. j. 1 Azs 24/2004 - 49, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí Nejvyššího správního soudu pod č. 427/2005, judikoval, že: „*Pod nezákonnost rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo zastavení řízení ve smyslu § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. spadá také případ, kdy porušení procesního předpisu mělo nebo mohlo mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo zastavení řízení*".

Stěžovatel předně namítal, že rozhodnutí krajského soudu je nezákonné z toho důvodu, že krajský soud rozhodoval bez nařízení jednání a jeho osobní účasti, aniž si pro tento postup vyžádal souhlas stěžovatele, a že soud svůj postup náležitě nezdůvodnil. Dovozoval proto, že je napadené rozhodnutí krajského soudu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů.

Jelikož stěžovatel vznesenou stížní námitkou nevytýká krajskému soudu jen nepřezkoumatelnost jeho usnesení, ale i jinou vadu řízení před krajským soudem, zabýval se Nejvyšší správní soud nejprve námitkou nepřezkoumatelnosti usnesení krajského soudu.

Nejvyšší správní soud při posuzování nepřezkoumatelnosti rozhodnutí krajského soudu vyšel z ustálené judikatury Ústavního soudu (např. nález Ústavního soudu ze dne 20. 6. 1996, sp. zn. III. ÚS 84/94, uveřejněný pod č. 34 ve svazku č. 3 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu, nález Ústavního soudu ze dne 26. 6. 1997, sp. zn. III. ÚS 94/97, uveřejněný pod č. 85 ve svazku č. 8 Sbírky nálezů a usnesení Ústavního soudu), podle níž jedním z principů, které představují součást práva na řádný a spravedlivý proces, jakož i pojem právního státu (čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, čl. 1 Ústavy), jež vylučuje libovůli při rozhodování, *je* i *povinnost soudů své rozsudky řádně odůvodnit* (ve správním soudnictví podle ustanovení § 54 odst. 2 s. ř. s.). Z odůvodnění rozhodnutí proto musí vyplývat vztah mezi skutkovými zjištěními a úvahami při hodnocení důkazů na straně jedné a právními závěry na straně druhé.

Nejvyšší správní soud nepominul ani nález Ústavního soudu ze dne 11. 4. 2007, sp. zn. I. ÚS 741/06 (dostupný na www.nalus.usoud.cz), v němž Ústavní soud vyslovil, že „*odůvodnění rozhodnutí soudu jednajícího a rozhodujícího ve správním soudnictví, z něhož nelze zjistit, jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodné skutečnosti, nevyhovuje zákonným požadavkům kladeným na obsah odůvodnění a v konečném důsledku takové rozhodnutí zasahuje do základních práv účastníka řízení, který má nárok na to, aby jeho věc byla spravedlivě posouzena*". Ostatně Ústavní soud i v nálezu ze dne 17. 12. 2008, sp. zn. I. ÚS 1534/08 (dostupný na www.nalus.usoud.cz), rovněž konstatoval, že: „*Soudy jsou povinny svá rozhodnutí řádně odůvodnit; jsou povinny též vysvětlit, proč se určitou námitkou účastníka řízení nezabývaly (např. proto, že nebyla uplatněna v zákonem stanovené lhůtě). Pokud tak nepostupují, porušují právo na spravedlivý proces garantované čl. 36 odst. 1 Listiny*"

Nejvyšší správní soud se rovněž zabýval ve své dřívější judikatuře otázkou přezkoumatelnosti rozhodnutí správních soudů. Bylo tomu tak např. v rozsudku ze dne 4. 12. 2003, č. j. 2 Azs 47/2003 - 130, který byl uveřejněn pod č. 244/2004 Sbírky rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, v němž vyložil, že: „*Za nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. lze považovat zejména ta rozhodnutí, která postrádají základní zákonné náležitosti, z nichž nelze seznat, o jaké věci bylo rozhodováno či jak bylo rozhodnuto, která zkoumají správní úkon z jiných než žalobních důvodů (pokud by*

se nejednalo o případ zákonem předpokládaného přezkumu mimo rámec žalobních námitek), jejichž výrok je v rozporu s odůvodněním, která neobsahují vůbec právní závěry vyplývající z rozhodných skutkových okolností nebo jejichž důvody nejsou ve vztahu k výroku jednoznačné". Nejvyšší správní soud též vyslovil v rozsudku ze dne 29. 7. 2004, č. j. 4 As 5/2003 - 52, dostupný na www.nssoud.cz, že pokud „*z odůvodnění napadeného rozsudku krajského soudu není zřejmé, jakými úvahami se soud řídil při naplňování zásady volného hodnocení důkazů či utváření závěru o skutkovém stavu, z jakého důvodu nepovažoval za důvodnou právní argumentaci stěžovatele v žalobě a proč subsumoval popsaný skutkový stav pod zvolené právní normy, pak je třeba pokládat takové rozhodnutí za nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů a tím i nesrozumitelnost ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.*". V rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 1. 6. 2005, č. j. 2 Azs 391/2004 - 62, dostupný na www.nssoud.cz, pak tento soud vyslovil právní názor, že: „*Nezabýval-li se krajský soud řádně uplatněným žalobním bodem a místo toho odkázal na odůvodnění rozhodnutí žalovaného správního orgánu, které problematiku, na niž žalobní bod dopadal, vůbec neřešilo, nelze než soudní rozhodnutí zrušit, neboť je nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů [§ 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.]*". V rozsudku ze dne 21. 8. 2008, č. j. 7 As 28/2008 - 75, dostupném na www.nssoud.cz, pak Nejvyšší správní soud judikoval, že: „*Rozhodnutí krajského soudu je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost, pokud z něho jednoznačně nevyplývá, podle kterých ustanovení a podle jakých právních předpisů byla v kontextu podané správní žaloby posuzována zákonnost napadeného správního rozhodnutí*".

Nejvyšší správní soud i s přihlédnutím ke svým dřívějším judikatorním závěrům konstatuje, že má-li být soudní rozhodnutí přezkoumatelné, musí z něj být patrné, jaký skutkový stav vzal správní soud za rozhodný, jak uvážil o pro věc podstatných skutečnostech, resp. jakým způsobem postupoval při posuzování rozhodných skutečností, proč považuje právní závěry účastníků řízení za nesprávné, a z jakých důvodů považuje zásadní argumentaci účastníků řízení za lichou, mylnou či vyvrácenou. Současně soudní rozhodnutí nesmí být vnitřně rozporné. Uvedené pak musí nalézt svůj odraz v odůvodnění rozhodnutí.

Předestřeným požadavkům přezkoumávané usnesení krajského soudu dostojí.

Z odůvodnění usnesení krajského soudu je dostatečně zřejmé, že správní soud po skutkové stránce vyšel z toho, že stěžovatel v řízení před správními orgány nevyužil všech opravných prostředků, a že je jeho žaloba i opožděná. Krajský soud proto došel k závěru, že je třeba podanou žalobu odmítnout, a to podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s. a podle ustanovení § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 68 písm. a) s. ř. s. K těmto svým závěrům pak v usnesení předestřel dostatečnou skutkovou i právní argumentaci. Z odůvodnění napadeného usnesení je zřejmé, jaké ustanovení zákona na danou věc aplikoval i jaký závěr vyslovil a také, jak jej po té odůvodnil. Nelze proto dovozovat, že by usnesení krajského soudu bylo stiženo vytýkanou nepřezkoumatelností pro nedostatek důvodů. Aby bylo rozhodnutí správního soudu přezkoumatelné postačí, jsou-li z něj zřejmé „důvody rozhodnutí", nikoliv však již odůvodnění toho kterého dílčího procesního postupu předcházejícího vydání napadeného rozhodnutí. Uvedené platí tím spíše v případech, kdy správní soud neposuzuje při svém rozhodování věc samu, ale pouze otázku, zda jsou naplněny podmínky řízení před správním soudem.

Stěžovatelem vytýkaná pochybení spočívající v nenařízení jednání, v absenci výzvy soudu k udělení souhlasu s rozhodnutím bez nařízení jednání, jsou obecně svou povahou -

jinou vadou řízení před správním soudem a nikoliv vadou mající za následek nepřezkoumatelnost rozhodnutí pro nedostatek důvodů.

Nejvyšší správní soud se proto také zabýval, zda není přezkoumávané usnesení o odmítnutí věci nezákonné i pro jinou vadu řízení před krajským soudem.

Stěžovateli je třeba přisvědčit, že si krajský soud od něj skutečně nevyžádal souhlas k rozhodnutí věci bez nařízení jednání, a že obecně je i právem stěžovatele účastnit se rozhodování o své věci před soudem. Nelze ale souhlasit s jeho názorem, že mu bylo toto právo krajským soudem odňato a že se jedná o takovou vadu řízení, která by mohla mít vliv na zákonnost rozhodnutí o věci samé ve smyslu ustanovení § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s.

Je tomu tak proto, že podle ustanovení § 49 odst. 1 s. ř. s. jednání nařídí předseda senátu jen k „projednání věci samé“. O tento případ však ve věci stěžovatele nešlo. Krajským soudem nebylo rozhodováno o věci samé, ale toliko o přípustnosti a včasnosti správní žaloby stěžovatele. Uvedené platí tím spíše, nebylo-li o rozhodných skutečnostech pro přijetí závěru o nepřípustnosti žaloby a o termínu doručení napadeného rozhodnutí (o nepodání odvolání proti rozhodnutí o zastavení odvolacího řízení), mezi účastníky řízení žádného sporu (srov. § 120 odst. 4 o. s. ř.). Postup krajského soudu je pak i zcela v souladu se zásadou hospodárnosti soudního řízení správního. Nebylo-li proto mezi účastníky sporu o skutečnostech svědčících tomu, že nejsou naplněny podmínky řízení před krajským soudem, bylo by nadbytečné, aby správní soud nařídil jednání za stavu, kdy je zřejmé, že o věci samé nebude rozhodováno z důvodů nedostatku podmínek řízení.

Nejvyšší správní soud tedy konstatuje, že není jinou vadou řízení s vlivem na zákonnost rozhodnutí o věci samé, pokud krajský soud odmítne žalobu bez nařízení jednání, zjistí-li již při předběžném projednání věci, že zde jsou naplněny podmínky pro odmítnutí žaloby. Za postup contra legem (za vadu řízení) pak nelze považovat ani postup krajského soudu, který nevyzve účastníky řízení k vyslovení souhlasu s rozhodnutím o věci samé bez jednání (§ 51 odst. 1 s. ř. s), má-li opodstatněně za to, že ve věci nejsou dány podmínky řízení.

Nejvyšší správní soud nepřisvědčil ani názoru stěžovatele, že je usnesení krajského soudu nepřezkoumatelné pro nedostatek důvodů v souvislosti s nedostatečným odůvodněním soudního rozhodnutí, pokud krajský soud výslovně nerozhodl o nicotnosti napadeného správního rozhodnutí, ale pouze žalobu odmítl.

Z podané žaloby a po upřesnění jejího petitu stěžovatelem skutečně vyplývá, že se domáhal nikoliv vyslovení nezákonnosti, ale nicotnosti žalobou napadeného rozhodnutí. Jak již uvedl, byť stroze, krajský soud v napadeném usnesení, primární otázka naplnění podmínek řízení - zde vyčerpání opravných prostředků a včasnosti žaloby (§ 72 odst. 1 s. ř. s.) platí pro řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu bez ohledu na to, zda se stěžovatel domáhá zrušení žalobou napadeného rozhodnutí pro jeho nezákonnost nebo vyslovení jeho nicotnosti. To znamená, že v obou případech musí správní soud nejprve zkoumat naplnění podmínek řízení. Pokud by tyto podmínky naplněny nebyly, tak jak tomu bylo v tomto případě, krajský soud v souladu se zákonem žalobu odmítne. Není proto vůbec rozhodné, že se v podané žalobě stěžovatel konkrétně domáhal vyslovení nicotnosti správního rozhodnutí. Výrok o „nicotnosti napadeného rozhodnutí“ je

výrokem ve věci samé, vycházející z hodnocení právních kvalit napadeného rozhodnutí. O nicotnost tedy rozhoduje soud na základě svého věcného a právního přezkoumání napadeného správního rozhodnutí. K takovému může ovšem dojít jen za předpokladu, nevyskytnou-li se zde skutečnosti, které by odůvodňovaly odmítnutí žaloby podle § 46 s. ř. s. V projednávané věci nebyly naplněny podmínky řízení, které by umožňovaly, aby se správní soud vyslovil k věci samé. Krajský soud tedy zcela po právu odmítl žalobu pro nedostatek podmínek řízení a věcí samou (zde vytýkanou nicotností) se nezabýval.

Nejvyšší správní soud nemůže přisvědčit stěžovateli ani v tom, že by mu postupem krajského soudu bylo upřeno právo domáhat se rozhodnutí o věci samé. Okolnost, že o věci samé nebylo rozhodováno nemá totiž původ v nezákonném postupu krajského soudu, jak mylně dovozuje stěžovatel, ale v nečinnosti stěžovatele, který nepodal svou správní žalobu v zákonem stanovené lhůtě.

Okolnost, že žalobou napadené rozhodnutí nebylo v důsledku nečinnosti účastníka řízení věcně přezkoumáno (po hmotně-právní stránce), nelze ztotožňovat s „nevyčerpáním opravných prostředků“, jak má na mysli ustanovení § 5 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud v této souvislosti musí upozornit na rozsudek ze dne 22. 12. 2005, č. j. 4 As 59/2004 - 63, který je publikovaný v Soudní judikatuře ASPI. V tomto rozsudku kasační soud vyslovil názor, že: „*Pro nevyčerpání přípustného řádného opravného prostředku (§ 5 s. ř. s.) lze žalobu proti rozhodnutí odmítnout tam, kde účastník řízení takový opravný prostředek vůbec nepodal a domáhal se u soudu přezkoumání rozhodnutí správního orgánu I. stupně.*“.

Pokud jde o stížnostní námitku č. 3, kterou se stěžovatel dožaduje rozhodnutí vydaného podle nynější právní úpravy, která v oblasti správního práva již přímo definuje „nicotnost“ a přikazuje správnímu orgánu konkrétně o ní rozhodnout (zcela jednoznačně stav „nicotnosti“ odlišuje od stavu „nesprávnosti“), Nejvyšší správní soud konstatuje, že jde o nepřípustnou námitku podle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s.

Podle ustanovení § 104 odst. 4 s. ř. s. kasační stížnost není přípustná, opírá-li se jen o jiné důvody, než které jsou uvedeny v § 103, nebo o důvody, které stěžovatel neuplatnil v řízení před soudem, jehož rozhodnutí má být přezkoumáno, ač tak učinit mohl.

Kasační stížnost je mimořádným opravným prostředkem proti pravomocným rozhodnutím správních soudů. Jejím prostřednictvím dochází k přezkoumávání zákonnosti toho kterého rozhodnutí správního soudu. V kasační stížnosti musí být uvedeny skutkové a právní výhrady, resp. argumenty, směřující vůči vysloveným úvahám a závěrům správního soudu, které jsou podřaditelné pod ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. V dané věci tomu tak dílem nebylo. Stížnostním bodem č. 3. (po obsahové stránce) se stěžovatel domáhal toho, aby správní orgán rozhodl přesně v mezích správního řádu o jím vytýkané nicotnosti žalobou napadeného rozhodnutí. Touto námitkou stěžovatel nikterak nenapadá skutkové či právní závěry krajského soudu obsažení v přezkoumávaném usnesení. Nemůže proto naplnit důvody pro podání kasační stížnosti, uvedené v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. Se zřetelem k uvedenému se tak jedná o jiné důvody kasační stížnosti. Tento nedostatek má za následek, že 3. důvod kasační stížnost nelze kasačním soudem pro jeho nepřípustnost meritorně projednat.

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost opodstatněnou, a proto ji podle ustanovení § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl bez jednání postupem podle ustanovení § 109 odst. 1 s. ř. s., podle kterého o kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání.

Výrok o nákladech řízení se opírá o ustanovení § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 s. ř. s. Stěžovatel ve věci úspěch neměl a podle obsahu spisu úspěšnému správnímu orgánu žádné náklady v řízení o kasační stížnosti před soudem nevznikly. Nejvyšší správní soud proto rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Stěžovatel byl v řízení o kasační stížnosti zastoupen ustanoveným advokátem JUDr. Zdeňkem Vlčkem, který podle obsahu spisu dne 23. 6. 2011 vypracoval doplnění kasační stížnosti ze dne 28. 2. 2011. Za tohoto stavu činí odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů advokáta JUDr. Zdeňka Vlčka částku 2880 Kč (jeden úkon právní služby po 2100 Kč dle § 7 a § 9 odst. 3 písm. f/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů, s přihlédnutím k ustanovení § 11 odst. 1 písm. d/ téže vyhlášky /podání ve věci samé/, a jeden režijní paušál po 300 Kč za jeden úkon dle § 13 odst. 3 téže vyhlášky). Jelikož zástupce stěžovatele je advokát, který je plátcem daně z přidané hodnoty, zvyšuje se částka 2400 Kč o částku, která odpovídá příslušné sazbě daně, jež činí 20 %, tj. o částku 480 Kč. Celková částka 2880 Kč bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku, protože v tomto případě u ustanoveného advokáta odměnu za zastupování a hotové výdaje platí stát (§ 35 odst. 8 s. ř. s.). Ustanovenému advokátovi nebyla přiznána odměna za zastupování a náhrada hotových výdajů za úkon právní služby, spočívající v první poradě s klientem včetně převzetí a přípravy zastoupení podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění pozdějších předpisů. Je tomu tak proto, že advokátovi, ustanovenému účastníku řízení soudem, náleží mimosmluvní odměna podle § 11 odst. 1 písm. b) vyhlášky č. 177/1996 Sb. (advokátní tarif) pouze tehdy, pokud po doručení usnesení soudu o ustanovení zástupcem se uskutečnila první porada s klientem (srov. usnesení Vrchního soudu v Praze ze dne 7. 6 2002, č. j. 6 A 722/2000 – 35, které bylo publikováno v Soudní judikatuře ASPI). Tuto poradu s klientem ustanovený advokát nedoložil, a Nejvyšší správní soud proto rozhodl na základě skutečností zřejmých ze spisu.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. července 2011

JUDr. Jaroslav Hubáček
předseda senátu